

Landskapsanalyse

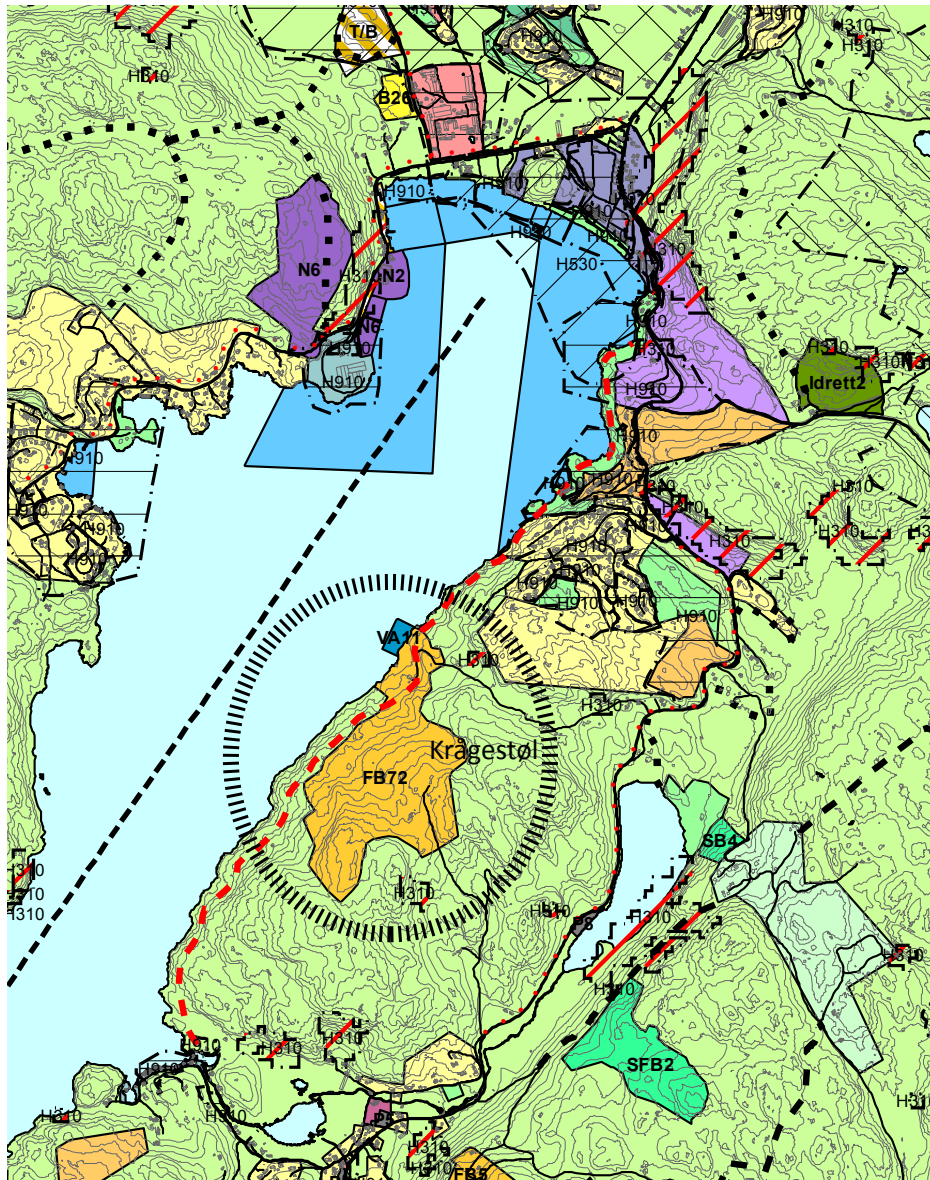
FB72 og VA11

Krågestøl, Lyngdal kommune

DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver:	Igland Eiendom AS
Rapporttittel:	Landskapsanalyse FB72 og VA11 - Krågestøl, Lyngdal kommune
Utgave/dato:	1 / 2015-03-27
Oppdrag:	537498
Oppdragsbeskrivelse:	Landskapsanalyse basert på miljødirektoratets veileder: Metode for landskapsanalyse i kommuneplan
Oppdragsleder:	Vigdis Steinarsdottir Rishaug
Tema:	Landskap
Leveranse:	Rapport
Skrevet av:	Vigdis Steinarsdottir Rishaug
Kvalitetskontroll:	Ragnhild Nessa
Asplan Viak AS	www.asplanviak.no

Figur 1: Utsnitt fra arealdel, 2.gangs offentlig ettersyn (Plandokument 2.gangs offentlig ettersyn - arealdel)

FORORD

Asplan Viak har blitt engasjert av Igland Eiendom AS for å utarbeide en landskapsanalyse for områdene FB72 og VA11, Krågestøl i Lyngdal kommune.

Analysene er en del av beslutningsgrunnlaget med ønske om å legge inn FB72 som areal for fritidsbebyggelse og VA11 som småbåthavn i kommunedelplan for Lyngdal 2014-2025. Fylkesmannen har bedt om en fullstending landskapsanalyse for å vurdere de landskapsmessige hensyn i forhold til dette forslaget.

Analysen er basert på Miljødirektoratets veileder «Metode for landskapsanalyse i kommuneplan». Analysen har blitt utført av landskapsarkitektene Vigdis Steinarsdottir Rishaug, Ågot Johanne Aasbø og kvalitetssikret av Ragnhild Nessa.

Egne registreringer er foretatt ut ifra befaring i området 06.03.2015. Vi har støttet oss til *Eksponeringsanalyse Krågestøl* (12.06.2014), foretatt av Gunn Helen Hansen og Kåre Kalleberg. Ellers har vi benyttet oss av databasene: skogoglandskap.no, ngu.no, kulturminnesok.no, naturbasen.no og seeiendom.no

Kristiansand 27.03.15

Vigdis Steinarsdottir Rishaug
Oppdragsleder

Ragnhild Nessa
Kvalitetssikrer

INNHOOLD

5	Forord		
7	Sammendrag		
8	Innledning		
9	Metode		
11	Beskrivelse av planområdet		
12	Beskrivelse av planområdet i det overordnede landskapet		
13	Beskrivelse av planområdet i det regionale landskapet		
14	Beskrivelse av planområdet i det lokale landskapet		
	15	Naturgrunnlag/bonitet	
	15	Grunneiere	
	16	Helningsanalyse	
17	Fastsette landskapskarakter og verdivurdering		
18	Inndeling i delområder		
	Delområde 1		
20	Landskapskarakter		
23	Verdivurdering		
	Delområde 2		
25	Landskapskarakter		
28	Verdivurdering		
	Delområde 3		
30	Landskapskarakter		
34	Verdivurdering		
	Delområde 4		
36	Landskapskarakter		
39	Verdivurdering		
41	Delområdene sett i sammenheng		
42	Vurdering av konsekvens		
45	VA11 Småbåtanlegg		
46	FB72 Fritidsbebyggelse		
48	Muligheter og begrensinger		
49	Kilder		

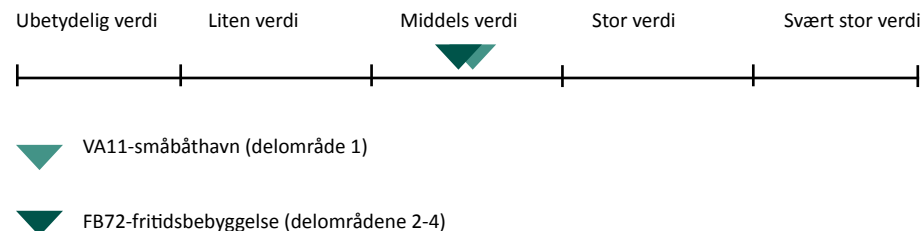
SAMMENDRAG

Krågestøl ligger på østsiden av Austadhalvøya i Lyngdal kommune. Lyngdal kommune er midt i planprosessen for ny arealdel, og i denne sammenhengen er det kommet et ønske om å legge inn områdene FB72-fritidsbebyggelse og VA11-småbåthavn i et område som i dag er kvalifisert som NLF-område. Analyseområdet utgjør ca. 306 dekar uten sjøareal.

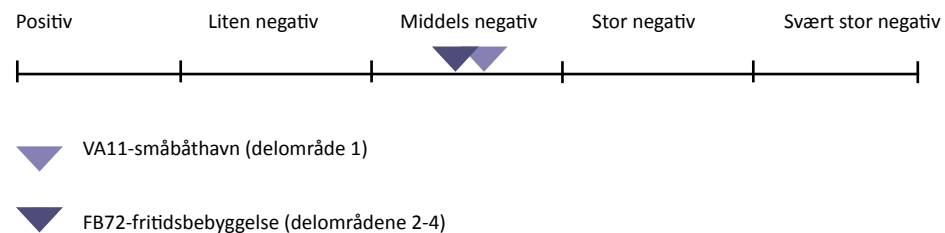
I det store landskapsbildet oppfattes analyseområdet som en uberørt del av vestre side av Austadhalvøya som skråner jevnt ned mot Rosfjorden. Innenfor det skrånede området er det interne romdannelser i form av daler, fjellsider, samt hyller med flatere preg. Terrenget strekker seg fra havnivå til 162 moh. Området er eksponert fra sjøsiden og fra motsatt side av fjorden. Områdets landskapskarakter anses som vanlig for kystområdet i Lyngdal.

Oppsummerende grafer for landskapsverdi og konsekvens for planområdene:

Landskapsverdi er gradert etter en 5-delt skala. Pilen viser hvor verdien på det aktuelle området er anslått til.

Konsekvensene er gradert etter en 5-delt skala. Pilen viser hvilken grad av påvirkning tiltaket vil ha på det aktuelle området.

INNLEDNING

Forslag til arealdel til kommuneplan for Lyngdal 2014-2025 har vært på sitt andre offentlig ettersyn. Til området FB72 og VA11 er det kommet innsigelse fra Fylkesmannen i Vest-Agder og Vest Agder Fylkeskommune. I tillegg har det kommet merknader fra private parter. På bakgrunn av dette har Fylkesmannen bedt om en fullstendig landskapsanalyse for å vurdere de landskapsmessige hensyn i forhold til eventuell arealbruksendring.

Denne rapporten skal kunne gi et bilde av landskapets karakter og verdi. Dette som bakgrunn for å kunne vurdere konsekvens av ønsket arealbruksendring, i denne sammenhengen fra nåværende NLF område til FB72 fritidsbebyggelse og VA11 småbåthavn.

Skisseforslag for småbåtanlegg og fritidsbebyggelse som er benyttet, er hentet ut i fra *Eksponeringsanalyse Krågestøl* (12.06.2014) foretatt av Gunn Helen Hansen og Kåre Kalleberg. Grunnlaget er kun til hjelp for å kunne forstå og vurdere eventuell arealbruksendring.

Rapporten er ment som en del av et beslutningsgrunnlag på kommuneplannivå, og kan brukes som et arbeidsverktøy for videre planlegging.

METODE

Rapporten er utarbeidet ved hjelp av egen befarings i området, analyser av topografiske kart, flyfoto, 3d-modell og andre tilgjengelige skriftlige kilder. Befaringen ble gjennomført i mars. Illustrasjonene som er tilknyttet rapporten er tatt ut fra digitalt 3d-kartgrunnlag, skråfoto og egne bilder, der annet ikke er angitt.

Rapporten er basert på Miljødirektoratets «Metode for landskapsanalyse i kommuneplan». Metoden er bygget opp av følgende faser:

Vi har valgt å dele området inn i fire delområder, på bakgrunn av framtrepende kjennetegn ved landskapet, der kombinasjoner av vegetasjon, arealbruk og topografi ligger til grunn for avgrensningen.

Delområdenes landskapskarakter er utfyllende beskrevet, og det er gjort rede for følgende: landformer og vann, vegetasjonsdekke, arealbruk og bebyggelse, kulturhistorien i landskapet samt romlige- og estetiske forhold, endrings- og vedlikeholdsprosesser, i tillegg til sammenhenger og brudd. Det vurderes hvilken betydning det enkelte punktet har for landskapskarakteren (stor-middels-liten). Til slutt fastsettes landskapskarakteren, som en kortfattet oppsummering av de vesentligste forhold ved landskapet - en helhetlig tolkning av landskapet slik det forstås og oppfattes.

Landskap betyr et område, slik folk oppfatter det, hvis særpreg er et resultat av påvirkningen fra og samspillet mellom naturlige og/ eller menneskelige faktorer (miljødirektoratet.no).

Landskapskarakter er et konsentrert uttrykk for samspillet mellom et områdes naturgrunnlag, arealbruk, historiske og kulturelle innhold, og romlige og andre sansbare forhold som særpreger området og adskiller det fra omkringliggende landskap (miljødirektoratet.no).

Videre er hvert delområde gitt en verdi basert på fastsetting av landskapskarakter og et sett med verdikriterier (se figur 3, s.10) som bygger på en verbal fremstilling av forhold som gir området verdi. Gjennom bruken av verdikriteriene kommer summen av landskapskarakterens verdier fram.

Vurdering av konsekvens (se figur 4, s.10) belyser i hvilken grad delområdene blir påvirket av en arealbruksendring sett i forhold til landskapskarakter og verdi. Til slutt ses det på muligheter og begrensninger i landskapet knyttet til arealbruksendring.

Påvirkning \ Verdi	Stor negativ påvirkning	Middels negativ påvirkning	Liten negativ påvirkning	Positiv påvirkning
Svært stor verdi	Svært store negative konsekvenser ---	Store negative konsekvenser ---	Middels negative konsekvenser --	Positive konsekvenser
Stor verdi	Store negative konsekvenser ---	Store negative konsekvenser ---	Middels negative konsekvenser --	Positive konsekvenser
Middels verdi	Middels negative konsekvenser --	Middels negative konsekvenser --	Små negative konsekvenser -	Positive konsekvenser
Liten verdi	Små negative konsekvenser -	Små negative konsekvenser -	Små negative konsekvenser -	Positive konsekvenser
Ubetydelig verdi	Små negative konsekvenser -	Små negative konsekvenser -	Små negative konsekvenser -	Positive konsekvenser

Figur 2: Gradering av konsekvens (miljødirektoratet.no)

Svært stor verdi

Landskap av nasjonal betydning eller med verdier over gjennomsnittet i regional sammenheng.

Stor verdi

Landskap som er vanlig forekommende i regional sammenheng, og/ eller med verdi over gjennomsnittet i lokal sammenheng.

Middels verdi

Landskap som er vanlig forekommende i lokal sammenheng og/eller med verdi som ligger under gjennomsnittet i regional sammenheng.

Liten verdi

Landskap med få verdier i lokal sammenheng.

Ubetydelig verdi

Landskap med klart redusert verdi/forringete landskap, men også landskap hvor det kan finnes et potensial for omforming/reparasjon utvikling.

Figur 3: Verdikriterier (miljødirektoratet.no)

Svært stor negativ påvirkning

Utbyggingsområdet vil føre til en omfattende negativ endring i landskapets karakter.

Stor negativ påvirkning

Utbyggingsområdet vil merkbart endre landskapets karakter i negativ retning.

Middels negativ påvirkning

Utbyggingsområdet vil endre landskapets karakter i negativ retning.

Liten negativ påvirkning

Utbyggingsområdet vil til en viss grad påvirke landskapets karakter i negativ retning.

Positiv påvirkning

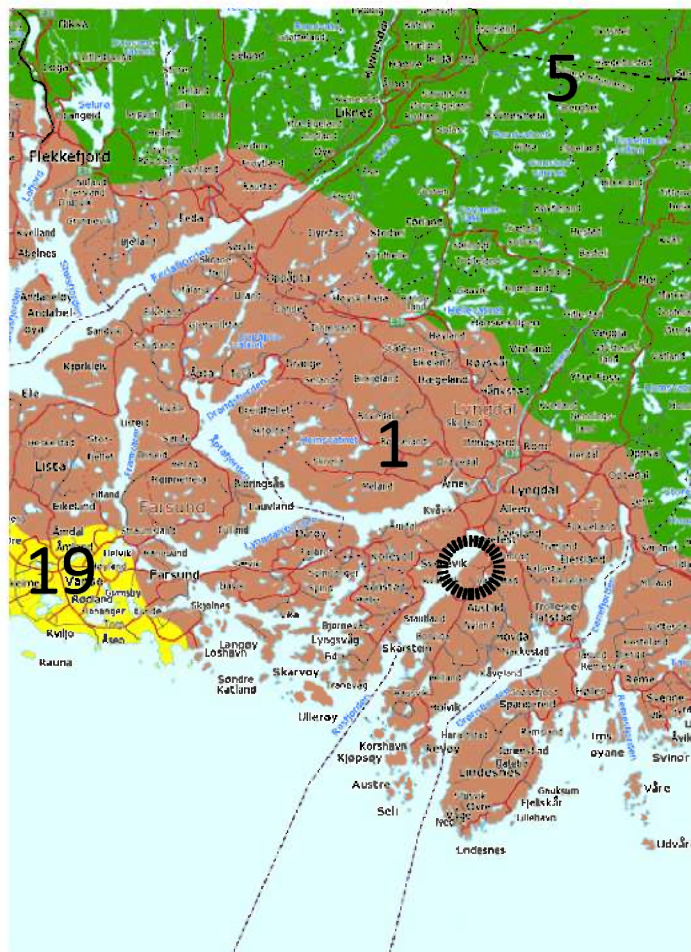
Utbyggingsområdet vil påvirke landskapets karakter i positiv retning (grad av påvirkning er ikke spesifisert).

Figur 4: Skala for konsekvens (miljødirektoratet.no)

Beskrivelse av planområdet

BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET - i det overordnede landskapet

Landskapsregioner
i Norge:

- 1 Skagerakkysten
- 19 Jæren og Lista
- 5 Skog og heiebygdene på Sørlandet

Analyseområdet inngår i landskapsregionen Skagerakkysten i skog og landskap sitt referansesystem. Regionen består av fem underregioner, hvorav planområdet inngår i Lyngdals fjordane. Skagerakkysten strekker seg fra svenskegrensen til Hidra i Vest-Agder. Landskapet i regionen varierer, men kan i grove trekk deles inn i følgende hovedtyper; ytre skjærgård, indre skjærgård, storsund og fjordløp, samt et bakenforliggende jordbruks- og skoglandskap.

Den ytre skjærgård består av lave øyer, holmer og skjær hvor landarealene oppstykkes av utallige kiler og sund. Skjærgården går så over i en bratt klippekyst med fjorder innenfor. Områdene er eksponert for vær og vind, noe som gir et relativt sparsomt jordsmonn i regionen. Lenger inn i baklandet i regionen, er jordsmonnet bedre. Klimatisk sett er regionen Skagerakkysten blant de mest gunstige i landet, med høy årsmiddeltemperatur og mange soldager.

Figur 5: Landskapsregioner i Norge. Analyseområdet er vist med striplet, svart strek (skogoglandskap.no)

Figur 6: Det regionale landskap (avinet.no)

BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET - i det regionale landskapet

Austadhalvøya består av et fremtredende kulturlandskap med innslag av små gårder og bygdesamfunn. Halvøya består av store, sammenhengende skogsområder, men også snaumark med skinn vegetasjon. Snaumark er imidlertid på de mest værutsatte områdene ved sjøen og på noen av de høyeste fjellområdene. Terrenget er i stor grad småkupert og faller stedvis bratt ned mot fjorden.

Rosfjorden og Grønsfjorden trekker seg inn på hver side av Austadhalvøya. Krågestøl ligger på nord-øst siden av Rosfjorden.

Figur 7: Analyseområdet

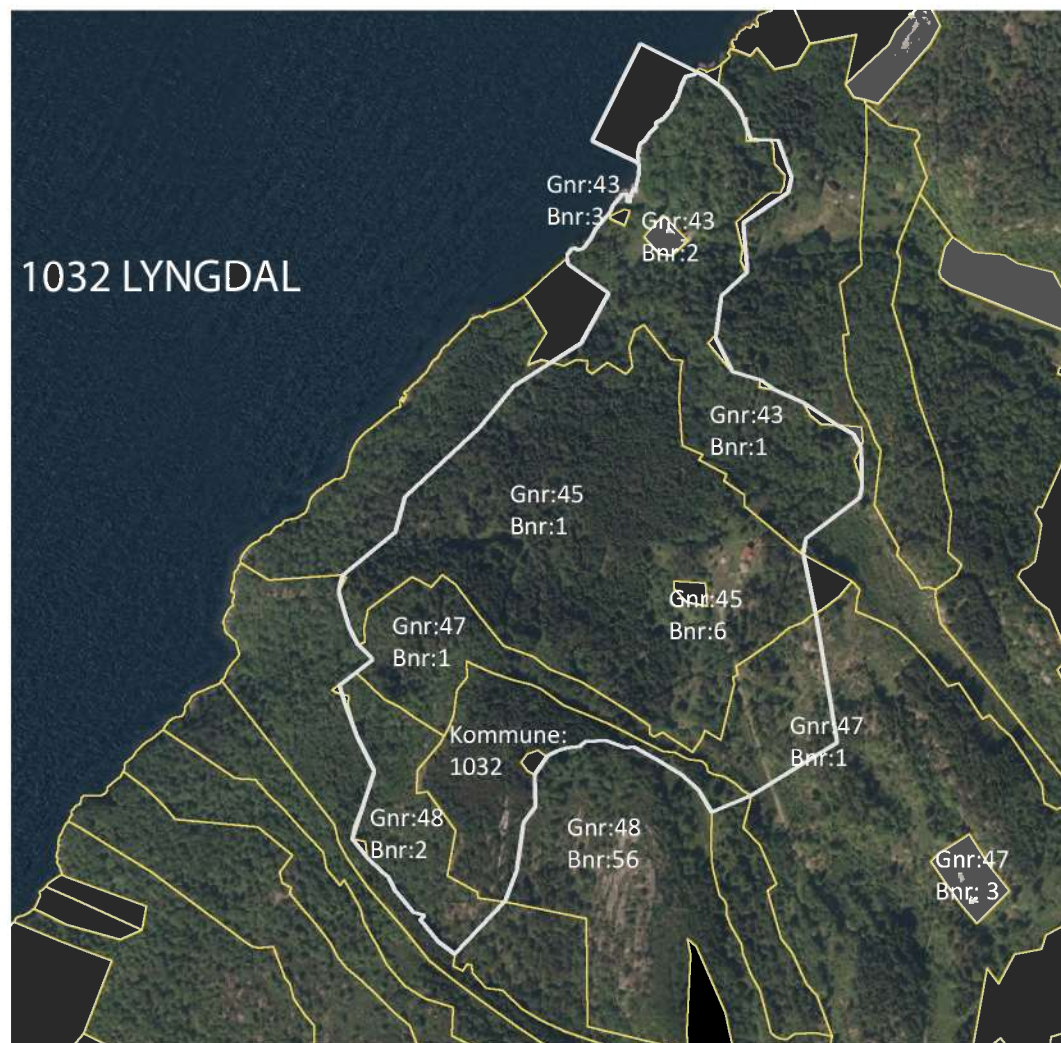
BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET - i det lokale landskapet

Analyseområdet er en del av et større, sammenhengende uberørt naturområde klassifisert som LNF-området i eksisterende kommunedelplan. Omkring analyseområdet ligger eldre, små gårder og nord for planavgrensningen ligger et boligfelt.

Landskapet har en sørvestlig/nordvestlig retning hvor terrenget skråner ned mot fjorden. Terrenget stiger fra havnivå og opp til 162 moh. Området er eksponert mot sjøen og fastlandet på motsatt side av fjorden. Innenfor området er terrenget kupert med bratte helninger og stup, med enkelte flatere partier i mellom. Landskapet består hovedsakelig av skog, med et tydelig og åpent rom ved bebyggelsen og kulturmarka på Krågestøl, samt et mindre åpent rom rundt bebyggelsen på Prestjordstrand.

Størrelsen på analyseområdet utgjør ca. 306 dekar u/markering i sjø. Innenfor avgrensningen er det fire grunneiere. I dag benyttes området til hytte- og sjøliv, samt friluftsliv for allmenheten.

Figur 8: Grunneierne innenfor analyseområdet (seeiendom.no)

Skog, særs høg bonitet

Åpen jorddekt fastmark

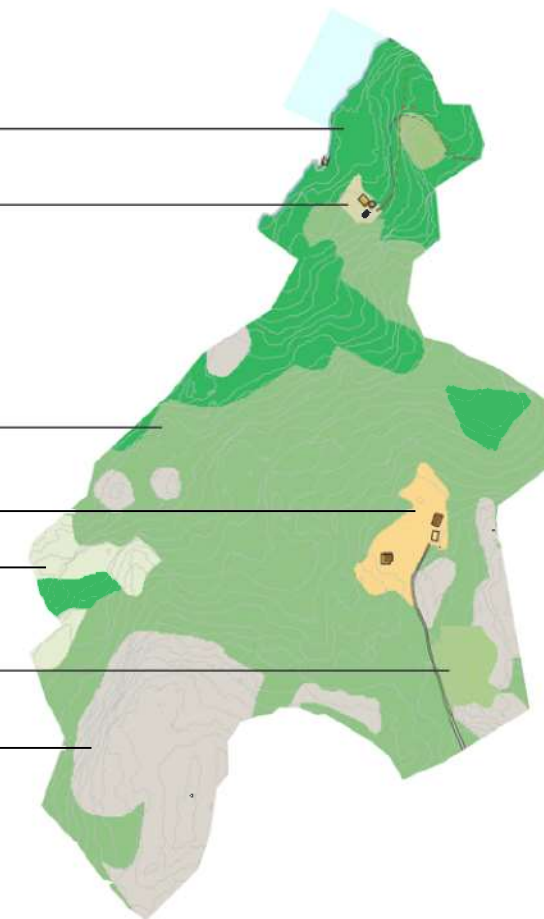
Skog, høg bonitet

Fulldyrka jord

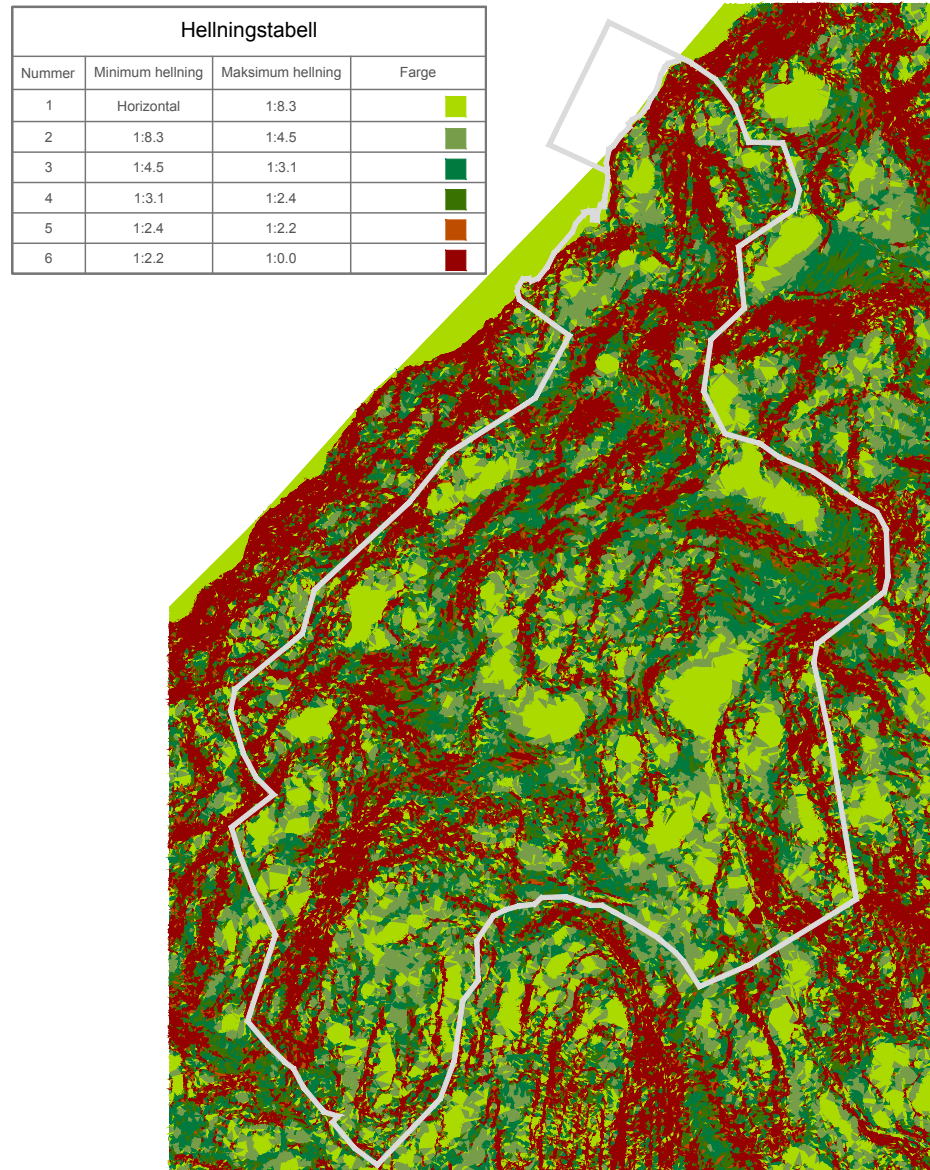
Uproduktiv skog

Skog, middels bonitet

Åpen skrin fastmark

Figur 9: Kartet viser til boniteten innenfor analyseområdet. Bonitet er et uttrykk for en jordtypes egnethet som vokseplass for planter. Jo bedre egnet jorden er, jo høyere bonitet (snl.no). Store deler av området er klassifisert med høy- til særs høy bonitet.

Hellningsanalysen viser terrengforholdene i området - hvor det er flatt til bratt.

Hellningsklasser som er benyttet:

- Horisontalt - 1:8.3 (horisontalt-6.8°)
- 1:8.3-1:4.5 (6.8°-12.4°)
- 1:4.5-1:3.1 (12.4°-17.7°)
- 1:3.1-1:2.4 (17.7°-22.7°)
- 1:2.4-1:2.2 (22.7°-24.2°)
- 1:2.2-1:0.0 (24.2°-maksimum)

Når en fjellside eller skråning som ikke er dekket av tett skog har en helning mellom 30° og cirka 60°, er det mulige utløsningsområder for skred (snl.no).

Analysekartet viser med lys grønnfarge hvor terrenget er flatest og med rødfarge hvor terrenget er bratteste, og det er variabler i mellom. Terrenget har flatest utstrekning rundt stølsområdet på Krågestøl og oppe på Kvidafjellet. Terrenget er brattest nedenfor Kvidafjellet i sør-vest i avgrensningen. Flere bratte partier finnes også i nordlige deler for avgrensningen.

Figur 10: Hellningsanalyse

Landskapskarakter & verdivurdering

Inndeling i delområder

Området utgjør i seg selv et helhetlig landskap med variasjonsrikdom og opplevelsespotensial. Vi har valgt å dele området inn i fire delområder ut fra fremtredende kjennetegn i landskapet, som kombinasjoner av vegetasjon, arealbruk og topografi:

Delområde 1	Prestejordstrand/Prestjord med sjø
Delområde 2	Krågestøl mot prestejordstrand
Delområde 3	Krågestøl mot Kvidafjell
Delområde 4	Krågestøl, stølsområde

Figur 11: Analyseområdet oppdelt i fire delområder

Delområde 1

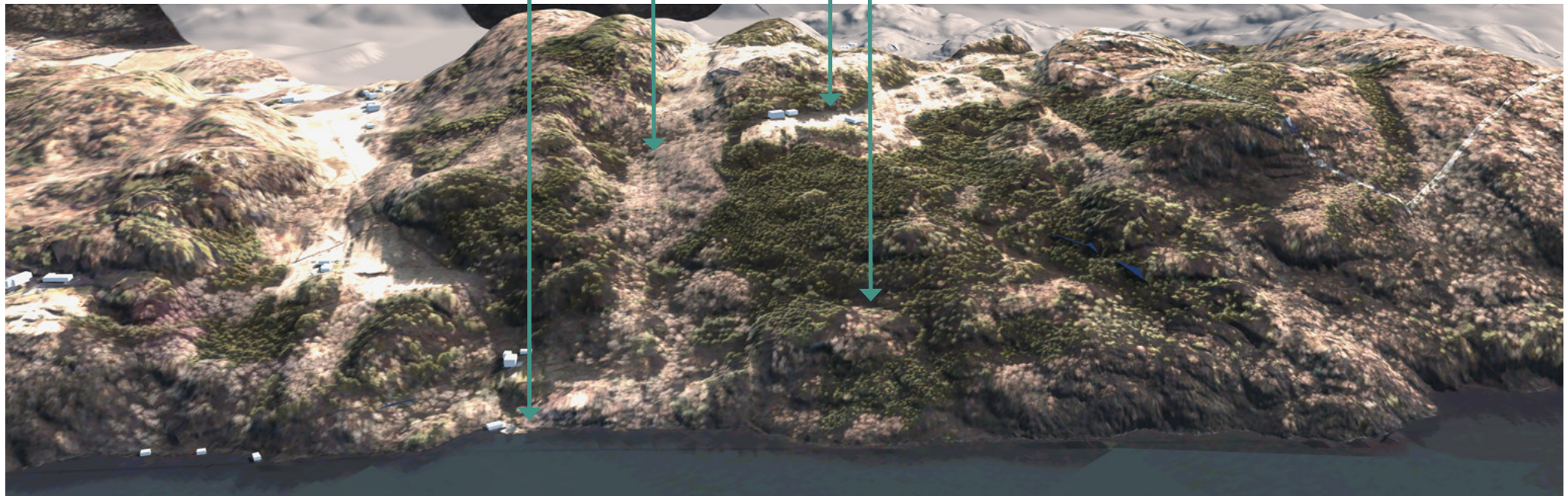
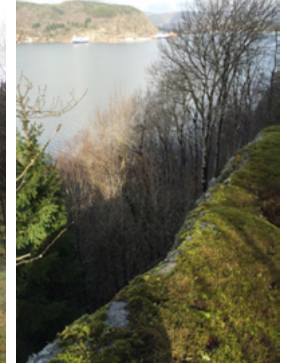
Delområde 2

Delområde 4

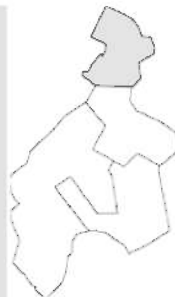

Delområde 3

Figur 12: 3D-modell med bilder fra hvert delområde

LANDSKAPSKARAKTER - delområde 1

Forhold ved landskapet

Beskrivelse

Betydning
(stor-middels-liten)

Landskapets innhold

Landskapsformer og vann

Delområdet ligger nord i analyseområdet, og omfatter både land og sjø. Terrenget er bratt med enkelte flatere partier. Sjøkanten består av steinblokker, noe som gjør det utfordrende å ta seg ned til sjøen.

middels

Vegetasjon

Landskapet består av blandingsskog, hvor bjørk, osp og furu er dominerende. Bunnen består av tynt humus- og torvdekke. Noe av grunnen består av store, mosekledd steiner. Forvillet kristtorn har spredt seg i området. Flate partier ved sjøkanten er noe myraktig og våte. I følge skogoglandskap.no er det registrert en truet artsgruppe på fritidseiendom grn. 43 Bnr: 2.

middels

Arealbruk og bebyggelse

Innenfor delområdet er det en fritidsbolig, gapahuk og to naust m/brygge. Fritidsbolig med tilhørende gapahuk og naust er SEFRAK-registret med meldeplikt (skogoglandskap.no). Huset som i dag brukes til sommerhus har en grunnmur som viser til en tidligere tidsperiode. Området har hatt tilknytting til gårdsdrift og kulturlandskap lengre inn på Prestejord og Hagestad, men har med tiden blitt skilt ut. En skogsvei binder fortsatt disse områdene sammen.

middels

Kulturhistorien i landskapet

Det er ikke registret kulturminner i området. På utsiden av prosjektområdet er det et større åpent område med kulturmark. En gammel vei binder sammen Prestjordstrand og Prestjord. Denne veien er skånsomt og hensiktsmessig lagt inn i det bratte terrenget.

middels

Kulturelle referanser

-

-

Romlig - estetiske forhold

Landskapet og bebyggelsen på Prestjordstrand oppleves som en del av det gamle kulturmiljøet oppe på Prestjord, med små gårder og kulturmark.

Tett skog gjør området lukket og sikten kort. Nede ved fritidseiendom med tilhørende naust er det en åpning i landskapet. Her er det fin utsikt utover fjorden. Fjorden er det sentrale landskapselementet.

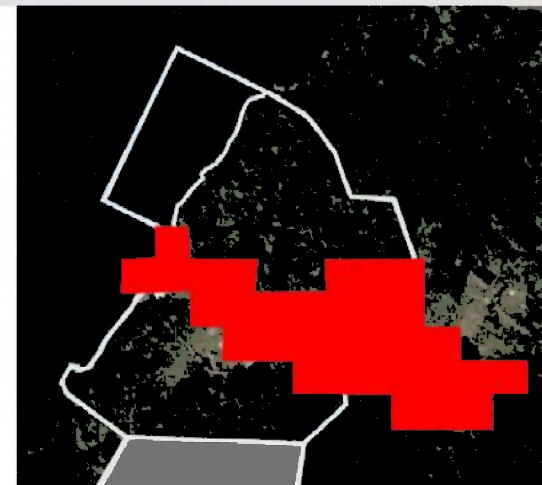

middels

Endrings- og vedlikeholdsprosesser

Aktive naturprosesser

Terrenget er brattlendt og en stor del av delområdet er markert som aktsomhetsone for snøskred (ngu.no). Det er tydelige tegn til gjengroing helt ned til sjøkanten.

liten-middels

Jord- og skogbruk, utmark

Delområdet grenser til kulturmark, som i dag benyttes til beitemark.

liten

Byggevirksomhet, transport

Fritidsbolig med tilhørende gapahuk og naust ligger sentralt i delområdet. I tillegg ligger et naust lengst nord for avgrensningen. En grusvei binder Preststrand med Prestjord.

middels

Figur 13: Markering av aktsomhetsreg-

Sammenhenger og brudd

Geografiske og romlige	Det er sammenheng mellom terreng og vegetasjon ved at området er forholdsvis beholdt urørt. Sjøkanten består av et belte med steinblokker. Strandlinja er naturlig i utstrekning bortsett fra enkelte oppbrudd med brygger og naust.	middels
Funksjonelle	-	-
Historiske	Ferdselsvei som binder Prestjordstrand og Prestjordområdet sammen viser tilbake til før 1900-tallet.	middels

Nøkkelelementer

Naturskapte nøkkelementer	Bratt fjellside møter fjord.	liten-middels
Menneskeskape nøkkelementer	Gammel ferdselsvei.	stor

Landskapskarakter

Terrenget skråner ned mot Rosfjorden. De markerte og bratte fjellsidene danner tydelige vegger langs fjorden. Området er forholdsvis uberørt med tett til mer halvåpen blandingskog. Landskapet er mest åpent rundt fritidsbebyggelsen. Der er det god sikt mot fjorden og til motsatt side av fjorden. Sjøkanten består av steinblokker, som gjør det utfordrende å ta seg ned til vannet. Veien som går fra gammel gårdsbebyggelse på Prestjord og Hagestad ned til Prestjordstrand er en kulturarv, og forteller om tidligere generasjoners bruk av landskapet.

VERDIVURDERING

Verdikriterier	★	★★	★★★	★★★★	★★★★★	Begrunnelse
Mangfold og variasjon			X			Skrående fjellside møter fjord. Terrenget består av bratte partier med enkelte flate areal innimellom. Landskapet har mye tett blandingsskog med åpne partier rundt bebyggelsen.
Tidsdybde og kontinuitet			X			Gammel ferdselsvei fra Prestejordstrand og Prestejord er holdt i hevd slik som den en gang ble bygget, med hensikt å komme ned til utmarksbeite og fjorden. Resultatet av aktive naturprosesser som steinsprang kan ses nedenfor de bratteste partiene.
Helhet og sammenheng				X		Delområdet er en del av et større landskapsbilde som er eksponert mot fjorden. Strandlinja er forholdsvis uberørt med kun oppbrudd av to naust med tilhørende brygger.
Brudd og kontrast			X			Kontrast mellom den store flaten som sjøen representerer og de skogklede åsene. Kontrast mellom tett skog og hage rundt fritidsbebyggelsen.
Tilstand og hevd			X			Gammel ferdselsvei er holdt i hevd. Tegn til gjengroing ned til sjøen, foruten rundt fritidsbebyggelsen.

Inntrykkstyrke og utsagnskraft

X

Lesbarhet

X

Tilhørighet og identitet

X

Delområdet oppleves som en del av gammelt kulturlandskapet med små gårdsbebyggelse oppe på Prestjord.

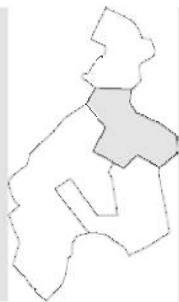
Synlig og eksponert fra sjøen og fra andre siden av fjorden. I selve delområdet er siktlinjene kortere pga. tett skog. Fjorden er det tydeligste orienteringspunktet.

Gammel ferdselsvei er identitetskapende for området og de som ferdes her.

Samlet verdi:

X X X

Delområdet består av land og sjø, og er tydelig eksponert mot fjorden. Strandlinja består av steinblokker med oppbrudd av to naust med tilhørende brygger. Delområdets verdi knytter seg til den helhetlige landskapssammenhengen som det er en del av. Samtidig oppleves området å ha en sammenheng med kulturmiljøet oppe på Prestjord.

LANDSKAPSKARAKTER - delområde 2

Forhold ved landskapet

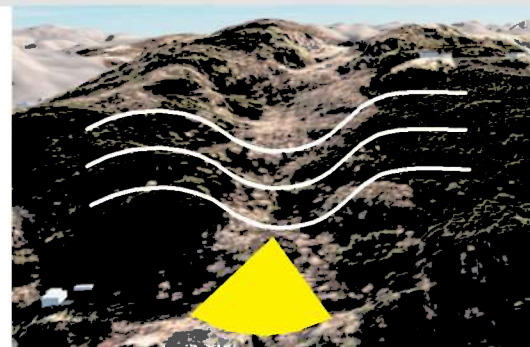
Beskrivelse

Betydning
(stor-middels-liten)

Landskapets innhold

Landskapsformer og vann

Delområdet har en U-dals form, som er et resultat skapt av erosjon fra isbreer. Området skråner ned mot fjorden i vest. U-formen har skogkledte åser som vegger på sidene i nord og sør. I tillegg skaper det skrånende terrenget en bakvegg i øst. Det er tydelig siktlinjer mot fjorden, særlig i bunnen av dalen. Delområdet har bedre fysisk kontakt med sjøen enn de andre delområdene, både på grunn av mindre skog og jevnt skrående terreng.

Figur 14: Markering av U-dals form, og siktlinjer

middels-stor

Vegetasjon

Vegetasjonen kan tydelig deles inn i to soner: barskog og løvskog. Løvskogen ligger i dalbunnen, mens barskogen ligger langs sidene og på toppene. En bekk renner sporadisk i bunnen av u-dalen.

Løvskogen er karakterisert som særs høy- til høy bonitet. I løvskogen er bunnen ulendt med mosekledde steiner. Bunnvegetasjonen består ellers av ulike mose- og gressarter, einer og noe spredning av nyoppkommen gran, noe stammer fra et plantefeltet med barskog i sør. Det ligger noe dødt trevirke, som tyder på et rikt biologisk mangfold. Enkelte partier er våte og man kan høre lyden av rennende vann. Det er en kontrast mellom halvåpen løvskog og tett barskog.

middels

Barskogen nord i delområdet er av det naturlige slaget, mens barskogen i sør er plantet gran. Det er et tydelig skille mellom den mer lysåpne løvskogen mot den tette og mørke granskogen. Bunnen i granplantefeltet er fattig på vegetasjon, og det ligger hugget løvtrær imellom rekkene.

Arealbruk og bebyggelse

Området har blitt brukt til skogsdrift og friluftsliv. Det går en opptråkket sti fra Krågestøl mot nordlig retning - Prestejord.

middels

Kulturhistorien i landskapet

Oppbygde steinmurer og steinsettinger.

middels

Kulturelle referanser

-

-

Romlig - estetiske forhold

Området har en romlighet med to vegger og et gulv som faller mot og åpner seg opp mot fjorden. Løvskogen er lysåpen og bunnen er buklete og ulendt, men samtidig myk på grunn av et tykt moselag. Grensen mot granskogen oppfattes som en barriere, og står opp som en mørk vegg. Inni granskogen er sikten dårlig og man mister stedsretningen.

middels

Endrings- og vedlikeholdsprosesser

Aktive naturprosesser

Gjengroing og fortetting. Forråtning av hogget løvtrær inni granplantefeltet.

liten

Jord- og skogbruk, utmark	Plantet granskog.	liten
Byggevirkosomhet, transport	-	liten
Sammenhenger og brudd		
Geografiske og romlige	Den plantede granskogen fremstår som et tydelig brudd i landskapet. Dette gjør at delområdet oppleves som to separate landskap med ulik karakter - halvåpen løvskog med mye lys og rikt bunndekke kontra høy, tett og mørk granskog med fattig bunndekke.	liten-middels
Funksjonelle	Tidligere skogsdrift.	liten
Historiske	-	-
Nøkkelementer		
Naturskapte nøkkelementer	U-dal	middels
Menneskeskape nøkkelementer	Granplantefelt	liten
Landskapskarakter		
<p>Terrenget er formet som en U-dal der sidene skråner mot dalbunnen, samtidig som hele terrenget skråner jevnt ned mot Rosfjorden, og danner en bakvegg for U-dalen. I dalføret har varmekjær løvskog etablert seg og bunndekket er rik. Det er vanskelig å ta seg fram i området på grunn av steinrøyser som gjør bakken ulendt og buklete. På begge sider av dalen er det barskog, men med ulik preg - barskog i sør er plantet, mens barskog i nord er naturlig med innslag av løvtrær. Det er stor kontrast mellom granplantefelt og løvskog. Granplantefeltet oppleves som mørkt og en barriere mot løvskogen på grunn av høyde og tetthet. I området er det stitråkk og steinmurer, og det har tidligere vært skogplanting og hogst, noe som har blitt liggende brakk.</p>		

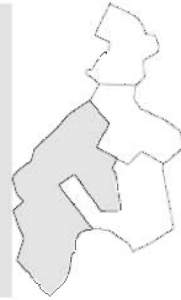
VERDIVURDERING

Verdikriterier	*	**	***	****	*****	Begrunnelse
Mangfold og variasjon				X		Karakteristisk U-dal med rik løvskog i bunn og barskog på sidene og på toppene.
Tidsdybde og kontinuitet			X			Steinsettinger viser til tidligere utmarksaktivitet.
Helhet og sammenheng			X			Delområdet er del av et større skogsområde og en markert fjellrygg som heller ned mot fjorden.
Brudd og kontrast	X					Plantefelt av gran skiller seg ut og har forringet noe av landskapets naturlige karakter.
Tilstand og hevd	X					Plantet granfelt har fått lov til å vokse seg høy og tett, og det er tegn til spredning, av små graner i løvskogen.
Inntrykkstyrke og utsagnskraft		X				Skille mellom løv- og barskog skaper variasjon og ulik opplevelse når man ferdes i området.
Lesbarhet			X			Tydelig orienteringspunkt ned til fjorden, og mindre terrengforskjeller som gjør det enklere å ta seg fram ned til vannet i forhold til de andre delområdene.
Tilhørighet og identitet			X			Friluftsliv. Sti øverst i delområdet benyttes av turgåere.

Samlet verdi:**X X X**

Skogkledd landskap som kan inndeles i to vegetasjonssoner: naturlig løv- og barskog og plantet granfelt. Sonene er en kontrast mot hverandre og oppleves som en tydelig barriere i landskapet. Løvskogen er halvåpen med mye lysinnslipp, og det er sikt ned til fjorden. Bunnvegetasjon har et rikt biomangfold. Plantet barskog er høy og svært tett noe gjør den mørk. Bunnvegetasjon her er fattig og det er dødt trevirke mellom trekkene, som stammer fra avhogget løvtrær. Tettheten gjør at man mister sikt og orientering om hvor man befinner seg i terrenget. Plantetfeltet er et brudd i området naturlige skogsvegetasjon, og forringer noe av landskapets verdi.

LANDSKAPSKARAKTER - delområde 3

Forhold ved landskapet

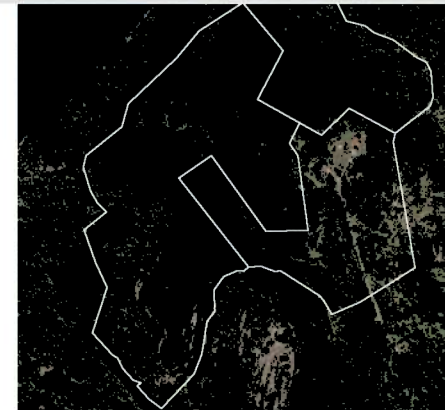
Beskrivelse

Betydning
(stor-middels-liten)

Landskapets innhold

Landskapsformer og vann

Delområdet skråner markant ned mot Rosfjorden. Terrenget er svært bratt med enkelte flate hyller. Landområdet har liten fysisk kontakt med fjorden pga. store høydeforskjeller. Den visuelle kontakten er derimot god. Det er flere gode utsiktspunkter innenfor delområdet. Store høydeforskjeller og mye steinblokker på bakken, gjør deler av området svært uframkommelig.

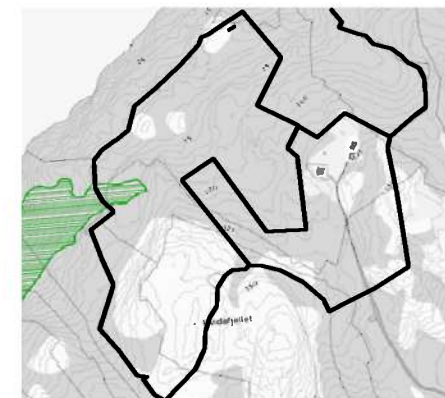

Figur 15: Markering av hyller i landskapet

middels

Vegetasjon

Vegetasjonen består av blandingsskog. Landskapet er lukket til halvåpent. Bunndekket består av mose, lyngarter og blåbær. Mye dødt trevirke på bakken. Variasjon i vegetasjon, et bekkedrag og dyreavføring tyder på et rikt dyreliv og biomangfold i denne delen av analyseområdet. Det er registrert høy bonitet i området, bortsett fra i området rundt og på Kvidafjellet, som er skinn fastmark. I yttergrense mot vest er det registrert naturtype - svært viktig (skogoglandskap.no).

Figur 16: Markering av svært viktig naturtype (skogoglandskap.no)

middels-stor

Lukket landskap med mose og dødt treverk

Åpnere partier med rik vegetasjon

Arealbruk og bebyggelse

Det ligger en traktorvei innenfor området som begynner å gro igjen. Her har bjørka har etablert seg i sporene. I øvre deler mot Krågestøl og Kvidafjellet er det muligheter for å koble seg på merkede turstier. Nærmere Krågestøl er det flere steingjerder/murer. Elgen holder til i området.

Merka tursti

liten-middels

Kulturhistorien i landskapet

Arkeologiske registreringer i området viser til et kulturminne nord-vest for Krågestøl med navnet Tupta, som er en ruin/fjernet bygning. Datering er uviss.

Ifølge kulturhistorisk museum i Oslo har det blitt funnet en liten spydspiss av flint av form som Gjessing, som tyder på tidlig bosetting innenfor analyseområdet.

Flere steinsettinger og murer ligger plassert i sør-nordlig retning i terrenget. Noen markerer deler av eiendomsgrenser.

Steinsettinger

middels-stor

Kulturelle referanser

-

Romlig - estetiske forhold

Det er brattlendt, men med flatere partier som gir opplevelsesmessig god kontakt og utsikt mot fjorden og til fastlandet på den andre siden. Ved enkelte partier er det umulig å ta seg fram på grunn av bratte stup og skråninger. Rik og variert natur, samt gode muligheter for utsikt gjør delområdet interessant å ferdes i.

-
middels-stor

Endrings- og vedlikeholdsprosesser

Aktive naturprosesser

Generelt er det tegn på gjengroing i hele området. Vest i delområdet er det markert aktssomhetssone for snøskred (se figur 17). Samtlige steinsprang har funnet sted, noe som ses i bunnen av de bratteste skråningene.

liten

Jord- og skogbruk, utmark

Tidligere traktorvei viskes ut pga. gjengroing. Opphørt skogsdrift.

Byggevirkosomhet, transport

-

Figur 17: Markering av aktssomhetssone (ngu.no).

liten

Sammenhenger og brudd

Geografiske og romlige	Flate partier med skogkledde skråninger rundt skaper rom. Store høydeforskjeller gir bratte stupformasjoner.	middels
Funksjonelle	Tidligere skogsdrift	liten
Historiske	Et kulturminne og gamle steinsettinger er tegn på tidligere bruk og bosetting	liten-middels

Nøkkelelementer

Naturskapte nøkkelementer	Bratte heng og gode utsiktspunkt	middels
Menneskeskape nøkkelementer	Et kulturminner og steinsettinger.	middels

Landskapskarakter

Terrenget trappes ned mot Rosfjorden. Terrenget er svært bratt med flate hyller innimellom. Hyllene strekker seg i nord-sørligretning. Selv om den fysiske kontakten med fjorden er dårlig, er den visuelle kontakten god pga. av de mange utsiktspunktene som åpner opp mot fjorden. Det er tegn på tidlig bosetting i form av et kulturminne og tidligere bruk av området i form av steinsettinger og skogsdrift.

Bekkedrag som vi registrerte innenfor delområdet

VERDIVURDERING

Verdikriterier	*	**	***	****	*****	Begrunnelse
Mangfold og variasjon			X			Området er svært bratt med flate hyller innimellom. Rikt biomangfold og levested for elg.
Tidsdybde og kontinuitet			X			Kulturminne og steinsettinger forteller om tidligere menneskelig aktivitet og bruk av området.
Helhet og sammenheng			X			Området er en del av en fjellrygg som går langs fjorden.
Brudd og kontrast			X			Kontrast mellom stupbratte og flate partier.
Tilstand og hevd			X			Steinmurer og steinsettinger er bevart.
Inntrykkstyrke og utsagnskraft			X			Høye platå med god utsikt over Rosfjorden og motsatt side av fjorden. Bratte stup kommer overraskende på når man ferdes i terrenget.
Lesbarhet			X			Hovedsiktlinje ut mot fjorden på de ytterste flate partiene. Inni de skogkledde og brattlendte arealene er siktlinjene kortere og det er vanskeligere å orientere seg.

Tilhørighet og identitet

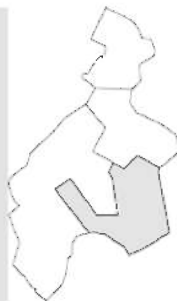
X

I store deler av delområdet er terrenget utfordrende og vanskelig å ta i bruk. Mot Krågestøl finnes steinsettinger og kulturminne som forteller om tidlig bosetting og bruk av landskapet.

Samlet verdi:

X X X

Delområdet er svært bratt med enkelte hyller innimellom. Bratte skråninger og flate partier "trapper" terrenget ned i nord-sørlig retning, i retning mot fjorden. Bakken er stedvis steinete og buklete. Blandingsskogen dominerer, og landskapet er vekselvis lukket til halvåpent. Det finnes flere høytliggende utsiktspunkt innenfor området. I øst ligger flere steinsettinger og murer, samt et kulturminne. Vestlig del er lite benyttet på grunn av vanskelig tilgjengelighet, her er terrenget brattest og mest kupert.

LANDSKAPSKARAKTER - delområde 4

Forhold ved landskapet

Beskrivelse

Betydning
(stor-middels-liten)

Landskapets innhold

Landskapsformer og vann

Delområdet skiller seg ut fra resten av analyseområdet ved at det er mye flatere i utstrekning. Krågestøl ligger på 129 moh.

Figur 17: Krågestøl i 3d-modell sett ovenfra og i fra vest

middels-høy

Vegetasjon

Vegetasjonen er preget av å være kultivert og holdt i hevd. Foruten løv- og blandingsskog, er det tidligere kulturmark - beitemark rundt stølsområdet. Det er noe tegn til gjengroing men det er fremdeles åpne engareal.

Nordvest for bebyggelsen står plantet granskog som en barriere og et hinder, for både ferdsel og utsikt mot fjorden.

middels-høy

Arealbruk og bebyggelse

På stølsområdet Krågestøl er det tre bygninger; en enebolig, en fritidsbolig og et tidligere våningshus, som i dag benyttes til fritidsbolig. Delområdet er et gjennomfarts- og stoppested for turgåere. Stølsområdet har tidligere blitt benyttet som ressursgrunnlag for beite. Beitemarka er fortsatt åpen og holdt i hevd.

middels

Kulturhistorien i landskapet

Det er gjort arkeologiske registreringer i området. To kulturminner:

- 1(v): arkeologisk lokalitet med navn "Sommarflorhauen". Dateringen er uviss og vernestatus uavklart.
2(h): arkeologisk enkeltminne/lokalitet med navnet "Haugen". Dateringen er uviss og vernestatus uavklart.

Andre synlige spor i dag er kulturmark, grunnmurer og steinsettinger.

Figur 18: Markering av kulturminner (kulturminnesok.no)

middels

Kulturelle referanser

Under folketelling i 1900 ble det telt fem personer på stølsplassen (arkivverket.no).

liten

Romlig - estetiske forhold

Området skiller seg ut fra resten av analyseområdet ved at det ligger høyt og flatt, i tillegg er det et kultivert landskap. Plantet barskog har vokst seg høy mot sjøen i vest, og hindrer sikt fra bebyggelse og ut over fjorden. Kulturmarkene med bebyggelse er åpne og skogen rundt fungerer som vegger.

middels

Endrings- og vedlikeholdsprosesser

Aktive naturprosesser

Tegn til gjengroing.

liten-middels

Jord- og skogbruk, utmark

Tidligere skogsdrift og bruk av utmarksbeite har endret den opprinnelige og naturlige landskapskarakteren.

Byggevirksomhet, transport

-

liten

-

Sammenhenger og brudd

Geografiske og romlige

Stølsområdet er frittliggende og åpent. Kultivert brudd i form av barskogplantefelt og kulturmark.

middels

Funksjonelle

Tidligere skogsdrift og beitemark innenfor delområdet.

liten-middels

Historiske

Kulturminner viser tegn til tidligere bosetting, og stølsområdet med kulturmark viser til tidligere ressursgrunnlag.

middels

Nøkkelelementer

Naturskapte nøkkelementer

Flatt og åpent

liten

Menneskeskape nøkkelementer

Kulturlandskapet

middels-stor

Landskapskarakter

Delområdet skiller seg ut fra resten av analyseområdet ved å ha en flater utstrekning. Området viser tegn til tidligere bosetting og bruk i form av kulturminner, våningshus og kulturmark. Det er et bolighus, samt to bygninger som brukes til fritidsbebyggelse i dag. Krågestøl er et gjennomfart- og stoppested for turgåere og en kvalitet for friluftslivet.

VERDIVURDERING

Verdikriterier	*	**	***	****	*****	Begrunnelse
Mangfold og variasjon				X		Tegn til tidligere bosetting og stølsdrift. Landskapet innenfor delområdet er både naturlig og kultivert. Variasjon mellom åpent og lukka landskap.
Tidsdybde og kontinuitet			X			Stølsområde som er brukt til utmark. Utmarksbeitene har fortsatt et åpent preg.
Helhet og sammenheng				X		Landskapet preges av sammenheng mellom ressursgrunnlaget og gårdsdrift gjennom århundrer.
Brudd og kontrast	X					Plantet granfelt står opp som en vegg foran bebyggelsen og hindrer utsikt mot til fjorden.
Tilstand og hevd			X			Mindre kontinuerlig benyttelse av utmarka gjør området sårbart for gjengroing.
Inntrykkstyrke og utsagnskraft			X			Det flate og åpne stølsområdet er en kontrast til de skogkledde omgivelsene.
Lesbarhet			X			Formidling av tidlig bosetting og stølsdrift.

Tilhørighet og identitet				X			Et gjennomfart- og stoppested for turgåere. Kulturmiljøet som fortsatt eksisterer er knyttet til folks identitet i landskapet.
--------------------------	--	--	--	---	--	--	--

Samlet verdi:

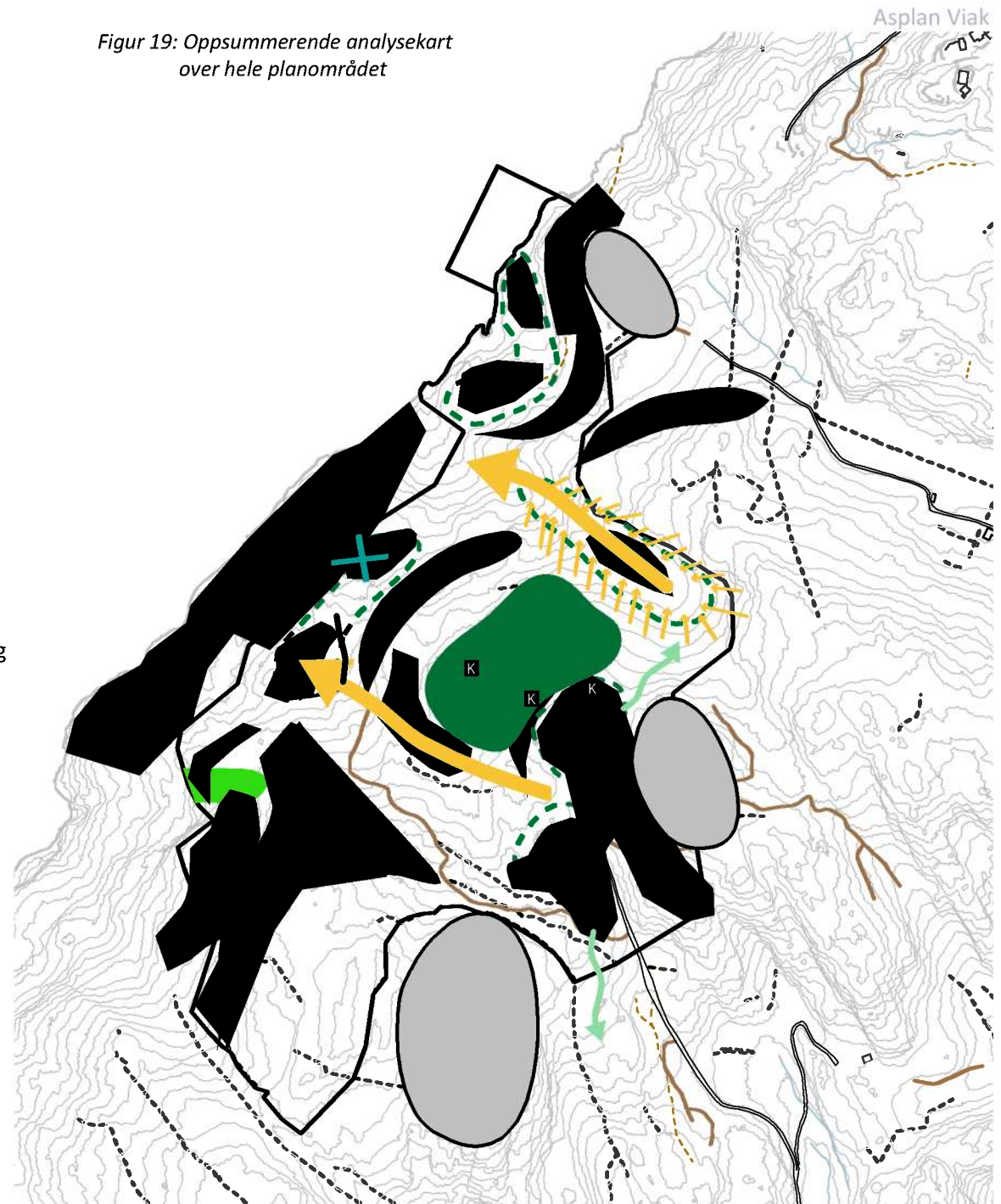
X X X X

Landskapets verdi er gitt på bakgrunn av at delområdet skiller seg vesentlig ut fra resten av analyseområdet, både når det gjelder topografien, vegetasjon og arealbruk. Stølsområdet med kulturmark, og kulturminner i form av tidlig bosetting er en kulturarv og skaper identitet for området, og de menneskene som bruker området til turer og friluftsliv.

Figur 19: Oppsummerende analysekart over hele planområdet

Delområdene sett i sammenheng

I hovedtrekk tilhører dette området en del av en sammenhengende og tydelig skrående vegg langs Rosfjordens østside. Området er skogkledd og nærmest uberørt. Området er tydelig eksponert mot sjøsiden. Det er flere gode utsiktspunkt innenfor området, men høy og tett skog hindrer utsikten fra store deler av området. Enkelte åpne flater er lokalisert rundt bebyggelsen, både på Preststrand og Krågestøl. Skogen sammen med ulendt terreng og mange bratte partier gjør området uoversiktlig og vanskelig tilgjengelig. Kulturminner tilknyttet støl og kulturmark, samt gammel ferdselsvei i nord viser til tidligere bruk og historie i området, og har betydning for landskapets verdi. Landskapskarakteren anses som vanlig for kystområdet i Lyngdal.

	Retninger i landskapet		Romdannelser - flater m/vegger
	Bratte partier		Utsiktspunkt
	Markante topper		Traktorvei
	Fjell i bakkant		Steinmurer i tydelig og gjennomgående retning
	Flatere partier		Bekkedrag
	Plantefelt (gran)		Kulturminner
	Svært viktig naturtype		

Vurdering av konsekvens

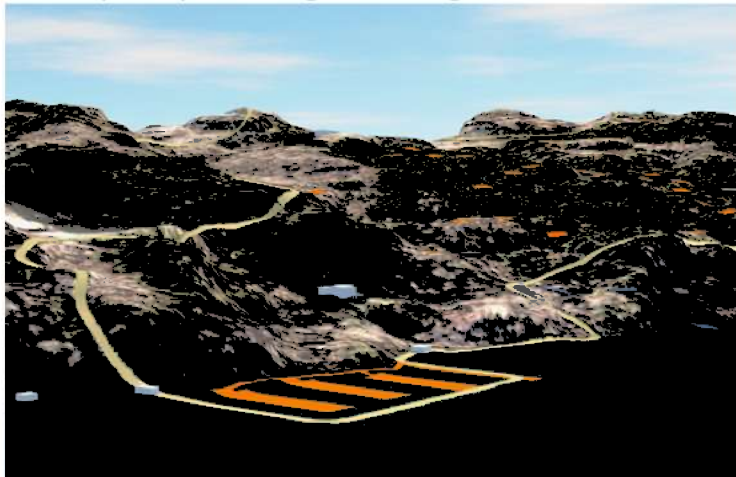
Forgående analyse ligger til grunn for å vurdere konsekvenser av forelått arealbruksendring. Dette innebærer å vurdere hvilke konsekvenser dette vil få for landskapskarakteren i analyseområdet. Skala for konsekvens er visst i figur 4 (side 10).

FB72 fritidsbebyggelse og VA11 småbåtanlegg vurderes hver for seg. VA11 er hovedsakelig knyttet opp mot verdivurdering for delområdet 1, mens FB72 knytter seg opp mot delområdene 2-4.

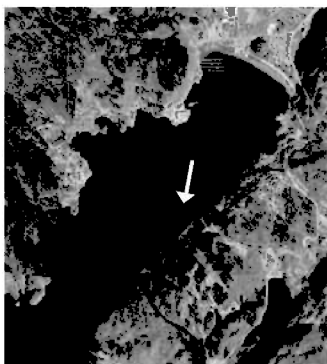
Visualiseringene er snapshot fra 3D-modell med drapert ortofoto. Forslagsskisse for utbygging av fritidsbebyggelse og småbåthavn er lagt inn, for å bedre kunne få et bilde av eventuell arealbruksendring, og hvordan dette vil kunne påvirke landskapskarakteren.

Figur 20: 3D-modell av analyseområdet med avgrensning og forslagsskisse drapert over modellen.

Figur 21: Forslagsskisse for småbåthavn drapert i 3d-modell.

Figur 22: Standpunkt for modell-shot.

Foreslått utbyggingsområde: VA11 småbåtanlegg

Beskrivelse av utbyggingsområdet: Småbåthavn med tilhørende parkeringsareal og adkomstvei fra sør-vestlig til nord-vestlig retning.

Landskapskarakter for delområdet: Terrenget i delområdet 1 skråner ned mot Rosfjorden i nord-vest. Dette gir en tydelig vegg i bakkant, som åpner opp for siktlinjer ut mot fjorden. Terrenget er ulendt og sjølinja består av steinblokker. Ytterst i nord for planavgrensningen er terrenget svært bratt. Deler er registrert som aktsomhetssone for snøras. Løse steiner i bunnen tyder på steinsprang.

Beskrivelse av påvirkning på landskapskarakter:

Direkte arealinngrep: Fylling og skjæring. Tilførselsvei og parkeringsplass. Deler av skogen må renskes. Ny vei fra Krågestøl til båthavna vil representere et større inngrep.

Nærvirkninger: Fyllinger og skjæringer omfattende inngrep i det bratte terrenget, og vil endre naturlig terreng. Fjellskjæringer vil bli eksponert mot fjorden.

Visuell fjernvirkning: Full eksponering fra fjorden, småbåthavna vil bryte med den naturlige sjølinjen.

Ringvirkning: lite sannsynlig

Konklusjon: Landskapet er bratt med høye skråninger som stedvis går helt ut i fjorden. Sjøkanten består av steinblokker. Plassering av småbåthavn i dette området medfører et langt veiareal på østsiden av Rosfjorden for å sikre adkomst med bil. Parkering, adkomstvei og tilgjengelighet til båthavna vil kreve skjæringer og fyllinger. Båthavn nord i planavgrensningen blir spesielt utfordrende på grunn av høyde og bratthet, og vil kreve en form for sikring. Småbåtanlegg vil øke tilgjengelighet i området.

Angi grad av påvirkning: middels negativ påvirkning

Delområdets verdi: middels

Begrunnelse for verdi: Delområdet er godt synlig fra fjorden, Agnefest og Sveneik. Området er en del av et større landskapsbilde som i dag er nærmest uberørt.

Konsekvens av foreslått utbyggingsformål: Middels negative konsekvenser

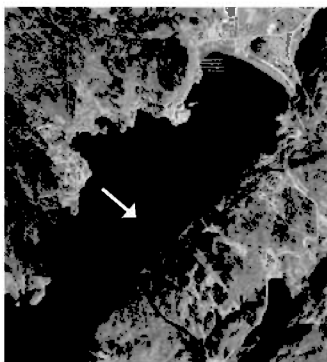
Tilråkning til planen: Dersom utbygging av småbåtanlegg skal gjennomføres bør det undersøkes og visualiseres utstrekning og formmessiggrep av anlegget, samt sikre en plassering som medfører minimale skjæringer og fyllinger. Tilhørende parkering og adkomstveg bør sikres god landskapstilpasning.

Foreslått utbyggingsområde: FB72

Beskrivelse av utbyggingsområdet: Fritidsbebyggelse med adkomstveier

Landskapskarakter for delområdet: I hovedtrekk tilhører dette området en del av en tydelig grønn vegg langs Rosfjordens østside. Terrenget skråner ned mot fjorden, som gjør området tydelig eksponert mot fjorden og motsatt side av fjorden. Landskapet trapper seg ned mot sjøen, vekselvis mellom flate og bratte parti. Landskapet er skogkledd, hovedsakelig av løvskog, men stedvis har barskogen etablert seg. Et større granplantefelt sør i området, bryter med naturlig skogsvegetasjon. Terrenget er kupert med steinrøyser innimellom.

Figur 23: Standpunkt for modell-shot.

Figur 24: Forslagsskisse for fritidsbebyggelse drapert i 3d-modell, sett i snitt.

Beskrivelse av påvirkning på landskapskarakter:

Direkte arealinngrep: Foreslått arealbruksendring fører til fjerning av skog og vegetasjon, og synlige inngrep i form av skjæringer og fyllinger i det bratte terrenget. Inngrepene vil føre til oppstyking av uberørt natur og endre landskapets karakter. Skisseforslag for utbygging av fritidsbebyggelse ligger innenfor områder som er registrert med kulturminner, lokalt naturvern og aktsomhetsområde for snøskred.

Nærvirkninger: Fyllinger og skjæringer blir omfattende i det bratte terrenget. Opplevelseskvaliteten og følelsen av å være omgitt av uberørt natur forringes for dette området. Samtidig vil hogst åpne opp for

bedre utsikt mot Rosfjorden, og etablering av veier vil gjøre området mer tilgjengelig.

Visuell fjernvirkning: Tiltaket vil bli eksponert mot Rosfjorden. Veiinngrep og terrenginngrep på tomtene vil bli mest synlig på avstand, og spesielt eksponert om inngrepene blir store og det fjernes mye skog.

Ringvirkning: Økt bruk av området

Konklusjon: Fritidsbebyggelse med tilhørende adkomstvei vil kreve omfattende terrengendringer med skjæringer og fyllinger, spesielt i sør-vest hvor terrenget er brattest. Skog, mindre koller og romdannelser innimellom vil kunne absorbere mye av bebyggelsen. Dette vil kunne minimere eksponering mot fjorden og på motsatt side av fjorden. Arealbruksendring vil gjøre området mer tilgjengelig, også for allmenheten.

Angi grad av påvirkning: middels negativ påvirkning

Delområdets verdi: middels

Begrunnelse for verdi: Delområdet er godt synlig fra fjorden, Agnefest og Svenevik. Området er del av et større landskapsbilde, en skogkledd vegg mot Rosfjorden, som i dag er nærmest uberørt. Stølsområdet og kulturminner viser tidsdybden av bosetting, ressursbruk og virke fra tidligere tider. Østlig del av området er mest brukt til turgåing. Vestlig del er lite brukt på grunn av begrenset tilgjengelighet.

Konsekvens av foreslått utbyggingsformål: Middels negative konsekvenser

Tilråkning til planen: Dersom området skal utbygges med fritidsbebyggelse med tilhørende adkomstveier, bør en sikre god landskapstilpasning i terrenget. Hensyn til romdannelser og koller i terrenget, samt bevaring av skog. Vegetasjon kan minimere et eventuelt inngrep. Revegetering kan være et avbøtende tiltak for å dempe inngrepet på sikt.

Figur 25: forslagsskisse for fritidsbebyggelse drapert i 3d-modell sett ovenfra

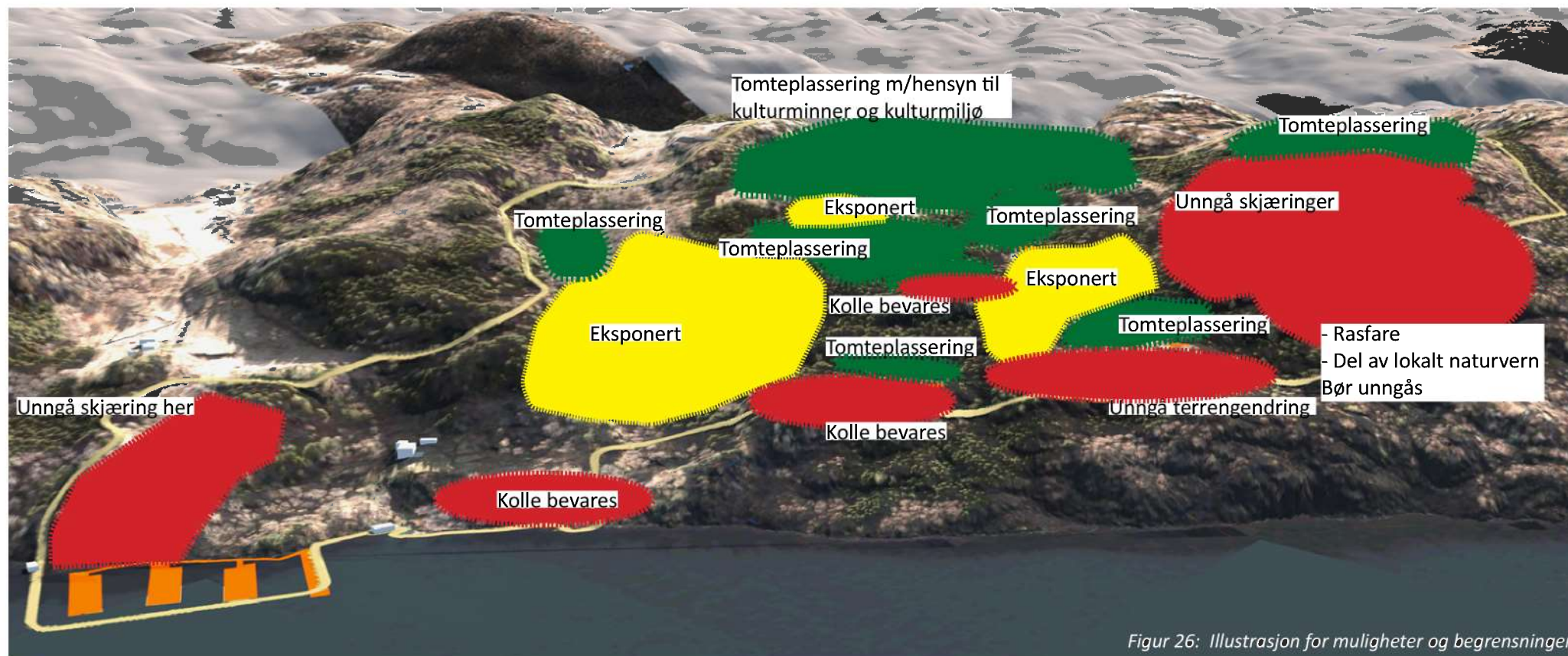
Muligheter og begrensninger

For fjernvirkningen er horisontlinje, landskapssilhuett og omkringliggende landskapsformer av stor betydning for hvordan en utbygging av analyseområdet vil oppleves i det store landskapet.

Prinsippskissen under søker å illustrere hvordan ny bruk av området kan forholde seg til eksisterende landskapskvaliteter. Dette for å sikre en utbygging som tilpasses omkringliggende landskap og arealbruk.

Tegnforklaring

- Bør unngås
- Eksponert
- God tomteplassering

Figur 26: Illustrasjon for muligheter og begrensninger

Kilder

Arkivverket Digitalarkivet. 2015. Folketelling 1900 for 1032 Lyngdal. (digitalarkivet.arkivverket.no)

Direktoratet for naturforvaltning. Veileder - Metode for landskapsanalyse i kommunedelplan. 2011. (miljodirektoratet.no)

Eksponeeringsanalyse for Krågestøl. 2014. Foretatt av Gunn Helen Hansen og Kåre Kalleberg.

Kartverket. Se eiendom. 2015. (seeiendom.no)

Kulturminnesøk. 2015. (kulturminnesok.no)

Lyngdal kommune. 2015. Plandokumenter 2. gangs offentlig ettersyn. (lyngdal.kommune.no)

Norges geologiske undersøkelse. 2015. (ngu.no)

Skog og landskap. 2015. (skogoglandskap.no)

Store norske leksikon. 2014. (snl.no)